

1. Avrupa'da, Yeni Çağ'da kâğıt ve matbaanın kullanılması ile kitap basımının ucuzlaması ve yaygınlaşması sayesinde, halk, Hristiyanlık dininin gerçeklerini öğrendi ve Kilise'nin dinsel gerçekleri saptırdığını gördü.

Bu durumun, Avrupa'da aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Skolastik düşüncenin önem kaybetmesine
- B) İncil'i yeniden yorumlama ihtiyacının ortaya çıkmasına
- C) Yeni dinlerin ortaya çıkmasına ve yayılmasına
- D) Katolik mezhep birliğinin bozulmasına
- E) Din adamlarına olan bağlılığın zayıflamasına

2. İslamiyet'i benimseyen milletler, kutsal kitabı olan Kur'an-ı Kerim'i okuyabilmek ve anlayabilmek için Arap dilini ve alfabesini öğrenmeye başlamışlardır.

Bu durumun,

- I. İslamiyet'in İslam ülkeleri arasında farklı algılanması,
- II. Kuran-ı Kerim'in özgün biçimiyle öğrenilmesi,
- III. Arap kültürünün İslamiyet'i kabul eden toplumların kültürlerini etkilemesi

sonuçlarından hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Aşağıda verilen gelişmelerden hangileri arasında neden-sonuç ilişkisi kurulamaz?

A) Kentlerin kurulması	Tarımsal üretimin başlaması
B) Ateşin denetim altına alınması	Madenden araç gereçlerin yapılması
C) Yazının bulunması	Bilgi birikiminin ve aktarımının kolaylaşması
D) Ticaretin gelişmesi	Paranın kullanılması
E) İhtiyaç fazlası üretimin yapılması	Ticari ilişkilerin başlaması

4. II: Belli bir toprağı, halkı, hukuki düzeni olan siyasi bir topluluktur.

Töre: Siyasi ve sosyal hayatı düzenleyen sözlü hukuk kurallarının bütününe verilen addır.

Bu bilgilere göre, Orta Asya Türklerinde görülen, “İl gider, töre kalır.” anlayışının aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Türk topluluklarının milli benliğini korumasına
- B) Devlet kurma hakkının sadece belli boylara ait olmasına
- C) Farklı bölgelerde kurulan Türk devletlerinin benzer özellikler göstermesine
- D) Sosyal ve kültürel özelliklerin korunup yaşatılmasına
- E) Yıkılan Türk devletlerinin yerine yenisinin kurulmasının kolaylaşmasına

5. Osmanlı Devleti’nde XVII. yüzyıldan itibaren Tımarlı sipahilerin elinde bulunan Tımar toprakların vergileri peşin para karşılığında mültezimlere verilmeye başlanmıştır.

Bu durumun, Osmanlı Devleti’nde aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Devlet hazinesine daha fazla para girmesine
- B) Yeniçeri Ocağı’nın kaldırılmasına zemin hazırlanmasına
- C) Taşrada güvenliğin sağlanmasında sorun yaşanmasına
- D) Halktan kurallara aykırı şekilde vergi alınmasına
- E) Tımarlı sipahi sayısının azalmasına

6. Kanunuesasi’nin ilan edilmesinin kendisinden önceki ıslahat hareketlerinden farklılık göstermesinde,

- I. yönetim şeklinin değişmesine neden olması,
- II. Batı’daki gelişmelerin etkisiyle ortaya çıkması,
- III. halkın yönetimde temsil edilmesini sağlaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

7. I. İskân politikası
II. Devşirme sistemi

III. Tımar uygulaması

Osmanlı Devleti'yle ilgili yukarıdaki uygulamaların tarımda sürekliliği ve denetimi sağlama, Balkanlar'da kalıcı olma, asker ve yönetici ihtiyacını kullardan sağlama amaçlarına göre sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I, II, III   B) I, III, II   C) II, I, III
D) II, III, I   E) III, I, II

8. Osmanlı Devleti'nde davalar şer'i ve örfi hukuka göre karara bağlanmıştır. Müslüman olmayanların medeni hukuk kapsamındaki davalarına ise kişilerin mensup olduğu dinin cemaat mahkemeleri bakmıştır.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin görüldüğü söylenemez?

- A) Hukuk birliğinin
B) Kültürel çeşitliliğin
C) Yargı kurumlarının
D) Teokratik anlayışın
E) İnanç farklılığının

9. Aşağıdakilerden hangisi Sivas Kongresi'nde alınan, "Ulusal bağımsızlığın sağlanması için ulusça direnilmelidir." görüşü doğrultusunda gerçekleştirilen gelişmelerden biri değildir?

- A) Saltanat ve hilafet makamlarının kaldırılması
B) Yeni kurulan düzenli orduya katılımın zorunlu hale getirilmesi
C) Milli Yükümlülükler Emirlerinin uygulamaya konulması
D) Hıyaneti Vatanîye Kanunu'nun çıkarılması
E) Anadolu ve Rumeli'de bulunan Müdafaayı Hukuk cemiyetlerinin birleştirilmesi

10. Kurtuluş Savaşı sırasında bir cephede yaşanan gelişmelerin diğer cephele de etkilediği görülmüştür.

Bu yargıya,

- I. Çanakkale Zaferi sonrasında Filistin Cephesi'nin açılması,
II. Gümrü Antlaşması sonrasında doğudaki Türk askeri

birliklerinin Yunan işgal bölgesine kaydırılması,

- III. Sakarya Zaferi sonrasında Fransa ile Ankara Antlaşması'nın imzalanması ve güney cephesinin kapanması

gelişmelerinden hangileri kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve II   E) II ve III

11. Sivas Kongresi'nin toplandığı günlerde ABD'li General Harbord, Doğu Anadolu'da bir Ermeni Devleti'nin kurulup kurulamayacağını araştırmış ve ABD Başkanı Wilson'a bir rapor sunmuştur.

Bu raporda yer alan;

- I. Bölgedeki Ermeniler can güvenliği konusunda kaygı yaşamaktadır.
II. Bölgede Ermenilerin çoğunlukta olduğu iddiası doğru görünmemektedir.
III. Kurulacak bir Ermenistan, Sovyet Rusya'nın etkisine açık olur.

tezlerinden hangilerinin, ABD'nin bağımsız bir Ermenistan Devleti kurma fikrine tereddütle bakmasına yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve II   E) II ve III

12. XIX. yüzyılın sonlarına doğru Almanya'ya yakınlaşan Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı'nda Almanya'nın yanında yer almıştır.

Bu yakınlaşmada,

- I. İngiltere ve Fransa'nın Osmanlı Devleti'ni koruma politikasından vazgeçmesi,
II. Osmanlı Devleti'nin kendi gücüyle toprak bütünlüğünü koruyamayacağını anlaması,
III. Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

13. Amasya Genelgesi'nde, "Vatanın bütünlüğü ve milletin

bağımsızlığı tehlikeydedir. İstanbul Hükümeti İtilaf Devletleri'nin baskı ve denetimi altında bulunduğu için görevini yerine getirememektedir. Ulusun bağımsızlığını yine ulusun azim ve kararı kurtaracaktır.” görüşleri yer almıştır.

Bu görüşlerde, yapılacak olan Kurtuluş Savaşı'nın hangi yönüne vurgu yapıldığı savunulamaz?

- A) Hangi gerekçelerle gerçekleştirileceği
- B) Hangi siyasal rejimi işaret ettiği
- C) Hangi savaş stratejilerinin kullanılacağı
- D) Amacının ve yönteminin ne olacağı
- E) Hangi irade tarafından gerçekleştirileceği

14. Cumhuriyet'in ilk yıllarında görülen,

- I. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'yle Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması,
- II. yabancı okulların Milli Eğitim Bakanlığı'nın denetimine alınması,
- III. çok partili siyasal sisteme geçiş denemelerinin yapılması

gelişmelerinden hangilerinin, iç ve dış politikada bağımsız devlet anlayışıyla hareket edilmesi ilkesi doğrultusunda gerçekleştirildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

15. • Şeyh Sait İsyanı

- Menemen Olayı

Cumhuriyet döneminde meydana gelen yukarıdaki gelişmeler, aşağıdakilerden hangisinin tepkiyle karşılandığına kanıt gösterilebilir?

- A) Laik devlet anlayışıyla ilgili uygulamaların
- B) Halktan alınan aşar vergisinin kaldırılmasının
- C) Halkçılık ilkesi doğrultusundaki yeniliklerin
- D) Çok partili sisteme geçiş denemelerinin
- E) Yabancı yatırımların devlet eliyle millileştirilmesinin

16. Cumhuriyet döneminde,

- I. dil,

II. hukuk,

III. tarih

alanlarından hangilerinde yapılan yeniliklerde doğru-
dan milliyetçilik bilincini yerleştirme amacının olduğu
savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

17. Arda, Gözde'ye Mustafa Kemal'in yaşamı boyunca,

- I. TBMM Başkanlığı,
II. Başbakanlık,
III. Başkomutanlık,
IV. Cumhurbaşkanlığı

görevlerini yaptığını söylemiştir.

Gözde ise Mustafa Kemal'in bu görevlerden sadece bir
kısımını yaptığını söylemiştir.

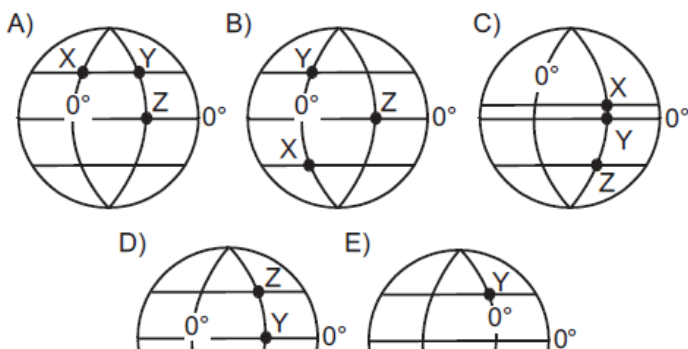
Gözde, yukarıdakilerden hangilerini söyleseydi Ar-
da'nın hatasını düzeltmiş olurdu?

- A) I ve II   B) II ve III   C) III ve IV
D) I, III ve IV   E) II, III ve IV

18. Aşağıdaki tabloda X, Y ve Z kentlerinde, belirtilen tarihler-
deki yaklaşık gündüz süreleri verilmiştir.

	Gündüz süreleri (saat)			
Kent	21 Mart	21 Haziran	23 Eylül	21 Aralık
X	12	13	12	11
Y	12	12	12	12
Z	12	9	12	15

Bu kentlerde öğle vakti yıl boyunca aynı anda yaşan-
dığına göre kentlerin Dünya üzerindeki konumları aşağı-
dakilerden hangisindeki gibidir?

19. Türkiye’de şehirler toplam ülke yüz ölçümünün sadece % 1’lik bölümünü kaplasa da nüfusun büyük bir bölümü bu alanlarda bulunmaktadır.

Buna göre, aşağıda verilen yörelerden hangisinde bu alanlara daha az rastlanır?

- A) Kocaeli Yarımadası
  - B) Teke Platosu
  - C) Gediz Oluğu
  - D) Ergene Havzası
  - E) Çukurova
20. Gelişmekte olan bir ülkede aşağıdakilerden hangisinin artış göstermesi, o ülkenin sanayileştiğinin göstergesi olamaz?

- A) Kişi başına düşen ulusal gelirin
- B) Enerji ihtiyacı ve tüketiminin
- C) Ham madde dış alımının
- D) Bölge dışından mevsimlik göçlerin
- E) Ticaret hacmi ve ulaşım olanaklarının

21. Kıtanın binlerce yıl önce bu kadar şiddetli soğumadığını düşünmek şaşırtıcı. Antarktika bir zamanlar yer bilimcilerce Gondwanaland olarak anılan daha büyük bir kara kütlelerinin parçasıymış. Bu büyük kıta, günümüzden yaklaşık 205-240 milyon yıl önce parçalanmaya başlanmış. Bu parçalar bugünkü Güney Amerika, Hindistan, Avustralya ve Antarktika’yı oluşturmuş. Bu kara parçaları arasındaki jeolojik benzerlikler ve fosil bulguları, Antarktika’nın her zaman böyle soğuk iklim koşullarında olmadığını gösterir.

Yukarıda bilimsel bir makaleden alınan paragrafta, sözü edilen özelliği kanıtlamada, yine aynı makaleden alınan aşağıdaki paragraflardan hangisi kullanılır?

- A) Güney kutbuna 500 km kadar uzakta bulunan kömür çökeltilerinin, günümüzden 240-300 milyon yıl önce serin-nemli bir iklimde bataklık koşullarında oluştuğunu gösterir.
- B) Bazı araştırmacılar, büyük patlamanın yankısı olduğu

düşünülen kozmik mikrodalga ışıının Dünya'nın manyetik alanı üzerindeki etkilerini ideal koşullarda Antarktika'da inceliyor.

- C) Buzun üzerinde yaşayan canlıların hepsi soğuk ve kuru iklim koşullarına son derece iyi uyum sağlamış görünüyor.
- D) Buzun altında, üstü buz parçaları ile kaplı okyanus suları Dünya'nın en alışılmadık ve özelleşmiş yaşam alanı olmasını sağlamıştır.
- E) 21. yy'ın en önemli sorunlarından olan küresel ısınma gibi insanlığın geleceğini etkileyecek küresel sorunların izlenmesinde Antarktika araştırmaları kilit rol oynamaktadır.

22. ABD Başkanı Obama'nın tatilini yarıda keserek Washington'a dönmesine neden olan ve “**tarihi**” diye nitelendirdiği İrene Kasırgası ülkenin doğu kıyılarına ulaştı. Aşırı yağış, yüksek dalgalar, şiddetli rüzgârın, sel ve heyelan gibi doğal afetleri tetikleyebileceği düşünülüyor. Olumsuz hava şartlarından Washington, Baltimore, Philadelphia, New York ve Boston'da yaşayanların bulunduğu 65 milyon kişinin etkilenmesi bekleniyor. Bölgedeki 25 milyon kişi için tahliye kararı verildi. Binlerce ulusal muhafız tahliye işlemlerinde insanlara yardımcı olmaya çalışıyor. Obama, Amerikalılara “**çok tehlikeli ve pahalıya mâl olacak**” söylemiyle bu kasırgayı halkın ciddiye almasını ve en kötüye hazır olmalarını istemiştir.

Yukarıdaki gazete haberinde İrene Kasırgası ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kasırga sonucu meydana gelebilecek doğal afetlere
- B) Kasırga sonrasında yapılacak çalışmalara
- C) Kasırganın gücü ve etkisinin büyüklüğüne
- D) Kasırgadan etkilenmesi beklenen kişi sayısına
- E) Kasırganın etkili olacağı yerlere

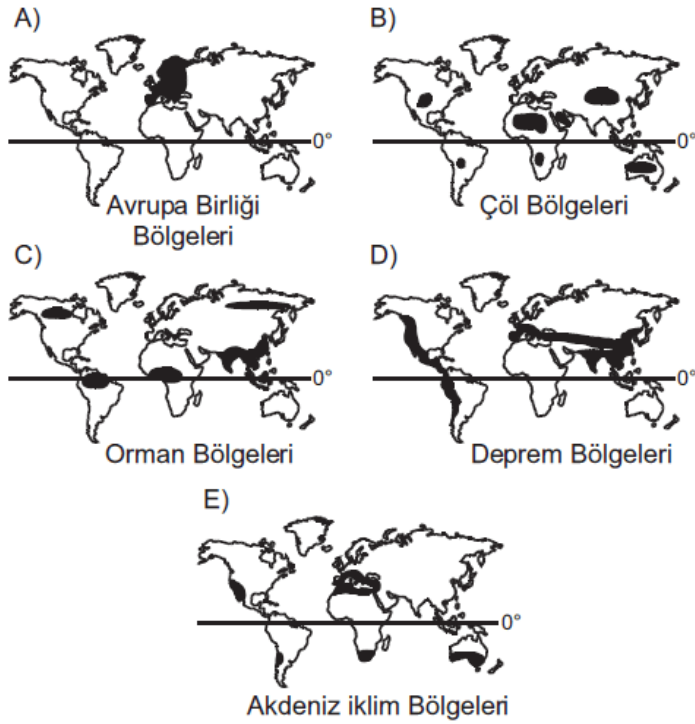
23. Aşağıda verilen sıcaklık değişimlerinden hangisinin ortaya çıkmasında güneş ışınlarının düşme açısının etkili olduğu söylenemez?

- A) Kuzey Yarım Küre'de bulunan bir merkezde haziran ayında sıcaklığın, ocak ayından daha fazla olması
- B) Bir merkezde öğle saatlerinde sıcaklığın akşam saatlerine göre daha fazla olması
- C) Dönenceler dışında kalan dağların genel olarak kuzey ve güney yamaçlarının farklı ısınması

- D) Güney Yarım Küre'de bulunan bir merkezde eylül ayı sıcaklık ortalamalarının, mart ayından daha az olması
- E) Özel konumları benzer olan iki merkezden enlem derecesi küçük olanda sıcaklıkların yüksek olması

24. Bölge tespitinde herşeyden önce bölgelere ayrılacak mekanın, coğrafi birlik fikrini uyandıracak ortak özelliklerinin olması gerekir. Coğrafi unsurların özelliklerinde farklılıklar görülebilir. Bazı coğrafi unsurlar sabit ve değişmezken, bazıları kısa sürede değişiklik gösterebilir.

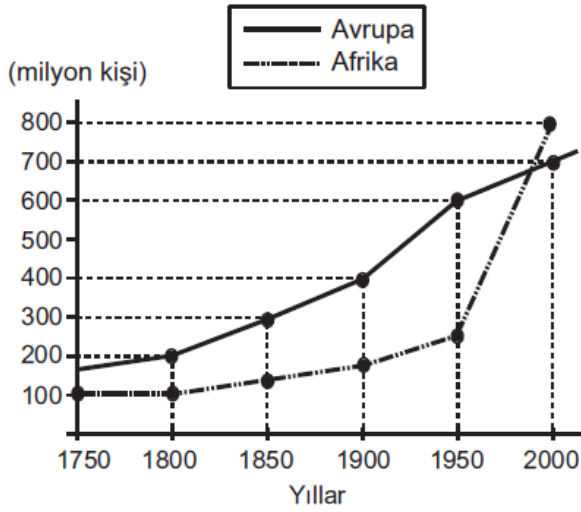
Buna göre, aşağıdaki Dünya haritalarında gösterilen bölge kavramlarından hangisinde daha kısa sürede meydana gelebilecek bir değişimden söz edilebilir?

25. I. Eski akarsu vadilerinin ağız kısımlarının buzullar tarafından aşındırılıp taban seviyesine indirilmesiyle oluşur.
- II. Tektonik hareketler sonucunda kırılan yerlerde meydana gelen çökmelerle oluşur.
- III. Karstlaşma sürecinde çökme ve çözünme olaylarının etkisiyle oluşur.
- IV. Volkanizma olayları sonucunda yeryüzeyinde biriken malzemenin dış kuvvetler tarafından aşındırılmasıyla oluşur.
- V. Akarsuların aşındırma yoluyla kopardığı malzemeleri ağız kısmındaki sığ kıyılara biriktirmesiyle oluşur.

Yukarıda oluşumu verilen yer şekillerinden hangisine Türkiye'de rastlanmaz?

26. Aşağıdaki grafikte, 1750 - 2000 yılları arasında Avrupa ve Afrika kıtalarının nüfusu gösterilmiştir.

Yalnızca grafikteki bilgilerden yararlanarak aşağıdaki-lerden hangisine ulaşılabilir?

- A) 2000 yılında Avrupa'nın Afrika'dan daha fazla göç aldığına
 B) Afrika'daki nüfus artış hızının her dönem Avrupa'dan fazla olduğuna
 C) İki kıtada da nüfus artış hızındaki değişimin 1750 - 1800 yılları arasında en az olduğuna
 D) Avrupa nüfusunun verilen yıllarda Afrika'dan fazla olduğuna
 E) 1950 - 2000 yılları arasındaki nüfus artış hızının Avrupa'da daha fazla olduğuna
27. Aşağıdaki haritada iklimleri farklı üç bölge gösterilmiştir.

Bu üç bölgenin yaşam koşulları şu şekildedir.

- I. Hava genelde gündüzleri çok sıcak, geceleri dondurucu soğuktur. Ender olarak yağmur yağar.
 II. Hava yıl boyunca sıcak ve nemlidir. Yağış yıl boyunca

devam eder, kurak mevsim yoktur.

III. Yaz aylarında aşırı yağışlar görülürken kışlar genellikle kuraktır. Yıl içinde sıcaklık farkı fazla değildir.

**Haritada belirtilen yerlerin yaşam koşulları aşağıdaki-
lerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?**

	X	Y	Z
A)	I	II	III
B)	II	III	I
C)	III	II	I
D)	III	I	II
E)	II	I	III

28. Aşağıdaki insan faaliyetlerinden hangisinin doğal çevreye ve biyoçeşitliliğe olan olumsuz etkisi diğerlerinden daha azdır?

- A) Göllerin kurutularak tarım alanına dönüştürülmesi
- B) Gayzerlerden jeotermal enerji elde edilmesi
- C) Ormanların ham madde olarak kullanılması
- D) Akarsular üzerinde barajlar kurarak enerji elde edilmesi
- E) Kömür yataklarından termik enerji elde edilmesi

29. Aşağıda bir bölgenin 2000 ve 2010 yıllarındaki tarım faaliyetleri ile ilgili bilgiler verilmiştir.

2000 yılı:

Bölgenin hemen hemen her yerinde tahıl tarımı yapılmaktadır. Tarım alanları küçük işletmelerce kullanılmakta, birim alandan alınan verim çok düşükken, ürünlerin hasadı sırasında kayıp fazlaca olmaktadır. Nadas alanları da oldukça fazladır.

2010 yılı:

Bölgede tahıl tarımı yapılan alanlar azalmış olmakla birlikte tahıl üretiminde artışlar olmuştur. Küçük tarımsal işletmelerin yerini büyükleri almış, ayrıca çeşitli sebze türlerinin yanında pamuk ve mısır ekimine de başlanmıştır. Ayrıca ürünlerin hasadı sırasında oluşan kayıplar en aza inmiş; nadas alanları da neredeyse ortadan kalkmıştır.

Buna göre, 2010 yılında bu bölgede aşağıdakilerden hangisinde 2000 yılına göre artış olduğu söylenemez?

- A) Sulanan alanlarda

- B) Makineleşmede
- C) Tarım ürünleri çeşitliliğinde
- D) Tarım alanlarının yüz ölçümünde
- E) Tarımsal gelirden

30. Bir Dünya siyasi haritasından;

- I. Londra'nın koordinatları,
- II. İstanbul ile Atina arasındaki kuş uçuşu uzaklık,
- III. Baltık Denizi'nin alanı,
- IV. Mısır'ın sınır uzunlukları

gibi özelliklerden hangileri ölçek yardımıyla bulunabilir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) II, III ve IV

31. Büyük Okyanus'u Atlas Okyanusu'na bağlayan Panama Kanalı'nın açılmasıyla Panama ve bu yolu kullanan ülkeler açısından aşağıdakilerden hangisinde değişme olmamıştır?

- A) Ülkenin dış ticaret açığında
- B) İklim özelliklerinde
- C) Deniz yolu trafiğinde
- D) Nüfus yoğunluğunda
- E) İngiltere ile Şili arasındaki deniz yolu mesafesinde

32. K. Popper'a göre, bir bilimsel bilginin en önemli özelliği yanlışlanabilme olasılığını barındırmasıdır. Ona göre önemli olan, bir kuramın ne zaman doğrulanabileceği değil, hangi koşullarda yanlışlanabileceğidir.

Buna göre, bir bilimsel varsayım aşağıdaki özelliklerden hangisini taşıdığı sürece doğru sayılmalıdır?

- A) Hipoteze uygun örneklerin varlığını
- B) Aksinin gösterilememiş olmasını
- C) Bilim çevrelerinde onaylanmış olmayı
- D) Genel kanılara uygun düşmeyi
- E) Olguları, açık ve anlaşılır bir biçimde açıklayabilmeyi

33. • Septisizme göre, duyular yanıltıcı olduğu için insan, hiçbir şeyi bilemez. Bu yüzden her tür kesin yargıdan kaçınmalıdır.
- Kritisizme göre, sağlam temelleri olan bilgiye ulaşmak için tüm duyu verileri, aklın eleştiri süzgecinden geçirilmelidir.

Bu iki görüşün ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ortak bir doğrunun olanaksız olduğunu savunmaları
B) Kuşkuyu amaç haline getirmeleri
C) Bilginin temeline duyu verilerini koymaları
D) Bilgi türlerini sınıflandırmaları
E) Akli bilginin üreticisi saymaları

34. “Cesur Yeni Dünya” adlı kitabında Aldous Huxley, bugünkü sınırsız bilimsel ve teknolojik gelişme saplantısının doğuracağı toplumun nasıl kötü bir şey olacağını kurgusal olarak betimler. “Yeni Cesur Dünya”da teknoloji, bir araç olmaktan çıkmış, bir amaç, bir efendiye dönüşmüştür. Bu toplumda insanlar, teknolojinin ihtiyaçlarına yanıt verecek bir biçimde ve tüplerde üretilmektedirler. Her insan, sadece yapacağı işin gerektirdiği niteliklere sahip olarak üretildiği için, daha fazlasını ne düşünmekte ne de istemektedir. Bilişsel ya da duygusal hazlara hiç ihtiyaç duyulmayan bu mekanik dünyadaki son normal insan da ölümü seçer.

Aldous Huxley’in de içinde yer aldığı bu ütopya geleneğinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel ve teknolojik gelişmenin tamamen gereksiz olduğunu kanıtlama
B) Bugünkü toplumsal gelişme çizgisinin gelecekteki sonuçlarına işaret etme
C) Olması gereken toplumsal düzenin ve devletin betimlemesini yapma
D) Kusursuz bir toplumun, ancak eşitlik temelinde kurulabileceğini gösterme
E) Bilimsel denetime dayalı yeni toplumların daha üstün olduğunu kanıtlama

35. Sanatçı iç deney sayesinde, sadece şimdi olanı değil geçmişte kalanı da geleceğe ait olanı da kurgusal bir düzlemde şimdi oluyormuş gibi yaşayabilir. Onun kavrayışı ne kadar derinse, eserini biçimlendirme gücü de o kadar yüksek olur. Büyük şairler, yaşantımızın sınırlarını genişletirler. Büyük ressamalar da görme sınırlarımızı genişletirler. Böylece bir sanatsever, sanat eserlerini izleyerek, dinleyerek ya da okuyarak yeni görme ve kavrama biçimleri

kazanır.

Bu parçada sanatın aşağıdaki işlevlerinden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Dünyayı algılama ve kavrama gücümüzü geliştirme
- B) Yaşamın sıkıntılarından uzaklaştırarak özgürleştirme
- C) Yaratıcılığa dayalı formlar yaratarak kendini ifade etme
- D) Doğada olanı taklit ederek nesnelerdeki yetersizliği tamamlama
- E) Özgürleşerek mutluluğu yakalamak için nesnelerle oynamama

36. Bugünkü anlamıyla felsefe MÖ. 6. yüzyılda Batı Anadolu kıyılarında başlamıştır. O dönemde bu bölge, deniz ticaretinin ekonomik, kültürel yönden geliştirdiği ve demokrasi ile yönetilen liman kentlerine sahipti. Ekonomik sistem kölelik üzerine kurulmuştu. Tüm bu özellikler ve daha çok da köleci sistem, bazı kişilerin günlük yaşamın dışında evreni, hayatı sorgulamalarına olanak vermiş ve böylece felsefe doğmuştur.

Bu açıklamada felsefenin başlama nedenlerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Özgür vatandaşların çok zaman ayırmadan ihtiyaçlarını karşılayabilmesine
- B) Toplumun güçlü bir ekonomiye sahip olmasına
- C) Demokratik yönetimlerin özgür düşünme olanağı sunmasına
- D) Farklı kültürlerle yapılan alışverişin bölgede insanların görüşünü zenginleştirmesine
- E) Dinsel hoşgörünün egemen olduğu bir toplumsal yapının varlığına

37. Derin düşünme, sahip olduğu bilgileri soruşturma konusu yapan zihnin bir çeşit kendi üzerine dönme hareketidir. Derin düşünme bize, bilginin kendisi üzerine düşünme, kendini sorgulama ve soruşturma olanağı sağlar. Böylece biz, ikinci dereceden bir bilgiye, yani bilginin bilgisine sahip oluruz.

Buna göre “derin düşünme” yerine;

- I. Refleksiyon yapma
- II. Kümülatif olma
- III. Hipotetik olma

kavramlarından hangisi kullanılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) Yalnız II
D) I ve III   E) Yalnız III

38. İyonya'lı düşünürlerden Thales, suyun gerek bedensel gerekse doğa için taşıdığı değer in büyüklüğünü görmüş ve böylece her şey in sudan oluştuğ u sonucuna varmıştır. Anaksimenes havanın değ eri ve önem ini, gözlemlerden hareketle belirlemiş, her şey in temelinde hava olduğ u sonucuna varmıştır. Pisagorcular ise uyumlu seslerle sayısal oranlar arasındaki bağlantıdan hareket ederek, her şey in temel inin sayı olduğ u, evrendeki tüm oranların sayısal olduğ u sonucuna ulaşmışlardır. Ancak onların hepsi de kendi açıklamalarının kesin doğ ru olduğ unu kabul etmişlerdir.

Bu parçadan İyonya'lı filozoflara ilişkin aşağıdaki yargıların hangisine ulaş ılamaz?

- A) Evren in ilk öges inin ne olduğ unu sorgulamışlardır.
B) Öğretiler ini oluştururken kendi gözlemler ine dayanmışlardır.
C) Her biri kendi öğretiler inin kesin olduğ u iddiasında olan dogmatik filozoflardır.
D) Hepsi de maddi ve cisimsel bir nedenden hareket etmişlerdir.
E) Her biri farklı bir nedene dayanarak evrendeki düzeni açıklamaya çalışmışlardır.

39. Çeşitli bask ıların insan ı şaşkına çevirdiğ i, hesaplı öldürmeler in gitgide yayıld ığ ı çağ ımızda, çıkar bir yol bulmak istiyorsan: "Kendini bilmekten ve koşullar ne olursa olsun, kendini yaşamaktan, insan ın tüm olanakları kendisinde taşıdığı bilincinde olmaktan ve seni köleleştirmeye çalışanlara başkaldırmaktan, sevgiyi yaşamaktan ve sevg inin gereğ ini yapmaktan başka çaren yoktur." mesaj ı çağlar boyu sürecek, yeni nesillere aktarılacak bir slogan haline gelmelidir.

Buna göre, İ. Kuçuradi insan ın ahlaki eyleminde aşağıdakilerden hangisinin gerekliliğ ini kabul etmez?

- A) Bugünü yaşayan insan, yar ını yaşarken de her koşulda kendi olma bilinciyle hareket etmelidir.
B) Kendini yaşamayı bilen insan sevg inin gereğ ini hayata geçirmelidir.
C) İnsan bask ı, ölüm ve köleliğ e direnip karşı koymalıdır.
D) Kendini bilen insan, yaşam ını kurgularken boyun eğmeyi değil, sevgiyi temel almalıdır.

- E) İnsan elinde olanla olmayanı bilmeli ve ona göre hareket etmelidir.

40. • İdealizm, var olan her şeyi düşünceye bağlayan, düşünceden bağımsız nesnel bir gerçekliğin var olduğunu kabul etmeyen felsefi öğretilerdir.
- Materyalizm, var olan her şeyi maddeye dayandıran, madde dışında nesnel bir gerçekliğin var olduğunu kabul etmeyen felsefi öğretilerdir.

Bu karşıt varlık öğretilerinin ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrenin ilk ögesini açıklarken soyut kavramlardan yola çıkmaları
- B) Var olanları birden fazla nedene dayanarak açıklamaları
- C) Varlığın bilinemeyeceğini iddia etmeleri
- D) Varlığın, bir gerçeklik alanı olduğu kabulünden hareket etmeleri
- E) Evrenin ilk ögesini açıklarken somut bir nedenden yola çıkmaları

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)D, 2)B, 3)C, 4)D, 5)B, 6)A, 7)E, 8)A, 9)C, 10)E, 11)A, 12)E, 13)B, 14)E, 15)D, 16)C, 17)C, 18)C, 19)A, 20)B, 21)C, 22)E, 33)A, 34)D, 35)E, 36)E, 37)B, 38)C, 39)A, 40)D,